

Mini Żaczek

Grudzień 2024

PSP w Krzeszowie Górnym

Już jest! Kolejny numer szkolnej gazetki „Mini Żaczek”.

*To wyjątkowe, świąteczne wydanie. Zobaczcie
co przygotowali dla Was nasi szkolni redaktorzy.*

W numerze:

- 1. Kącik poetycki: młodzi poeci o świątach i zimie.*
- 2. Tradycje i zwyczaje bożonarodzeniowe.*
- 3. Historia kartki świątecznej.*
- 4. Propozycje na spędzenie wolnego czasu.*
- 5. Recenzja filmu „Kevin sam w domu”.*
- 6. Przepis na pierniczki.*

Kącik poetycki: młodzi poeci o świętach i zimie

„Płatki śniegu”

Pierwszy płatek spadł na głowę
drugi na brzuch
trzeci na podłogę
a czwarty stopił się znów
już piąty tańczy jak szalony
szósty skacze
w górę i w dół.
Wszystkie teraz się zebrały
i za ręce się złapały
zawiał wiatr w prawo w lewo
zaszybował gdzieś daleko
a płatki stały w miejscu
jak na upartego.

Oliwia Femiak

„Najwięcej”

W lichej stajence, pośród owieczek
kwili dzieciątko już narodzone.
Wita pasterzy i wita królów,
bo na swej głowie nosi koronę.

Jest Synem Boga, Ojca nam w niebie
i dziś się rodzi, by zbawić świat.
Taki malutki, ale potężny,
poczuj jak bardzo ukochał nas.

Dlatego chętnie pójdz do stajenki
I dotknij rączki takiej zmarzniętej,
Ona zaś stopi lód w twoim sercu,
bo dla Niej miłość znaczy najwięcej.

A.D

„Święta”

*Święta to taki czas
gdy spotykamy się
wszyscy razem,
śpiewamy kolędy,
składamy życzenia
i czekamy
na pierwszą gwiazdkę
i jemy kolację wigilijną,
otwieramy prezenty i cieszymy się
wspólnie spędzonymi świętami.*

Amelia

Rysunek wykonała: Nikola Iskrzak

„Choinka”

W białej szacie w lesie stoi.
Gałązki jak srebrne wachlarze
Pokryte śniegiem wśród marzeń.

W domowym blasku świateł się mieni
Złote bombki, światełka migoczą i.
Papier w czerwieni i złote wstążki.

Cisza nocy, zapach choinki,
A pod nią skarby, jak w bajce uśnięte.

Każdy prezent to miłości dar

W ten świąteczny, magiczny czas.

Nikola Iskrzak

Tradycje i zwyczaje bożonarodzeniowe

Wraz z nastaniem grudnia nasze myśli coraz częściej zaprzatają święta. Boże Narodzenie to szczególny czas, który upamiętnia narodziny Jezusa Chrystusa i pomaga nam umocnić i pogłębić nasze więzi rodzinne. Aby dobrze przeżyć święta Bożego Narodzenia warto pielęgnować tradycje i zwyczaje świąteczne przekazywane w rodzinie z pokolenia na pokolenie.

Przygotowania do świąt mogą być dla wielu drobiazgowe i zbyt absorbujące. Dlatego powinniśmy wśród tylu obowiązków znaleźć czas na refleksje nad własnym życiem.

W Polsce Boże Narodzenie jest ważne nie tylko z punktu widzenia religijnego, ale także ze względu na różne zwyczaje i rytuały i choć każdy region naszego kraju ma nieco odmienne obyczaje to i tak wiele jest wspólnych.

Dzień wigilijny bogaty jest w zwyczaje i przesady, które, jak wierzono, posiadały magiczną moc. Zazwyczaj znajdują one swój rodowód w lokalnych, przedchrześcijańskich

wierzeniach. Termin „wigilia” pochodzi od łac. „vigilia” i oznacza „czuwanie, nocne czuwanie”. **Tradycje i zwyczaje, bez których nie wyobrażam sobie świąt Bożego Narodzenia to:**

1. Pierwsza gwiazdka

Tradycyjnie wieczerza wigilijna rozpoczyna się wraz z pierwszą gwiazdką na niebie. Jest

to symboliczne nawiązanie do Gwiazdy Betlejemskiej, oznaczającej narodziny Jezusa, którą według Biblii na wschodniej stronie nieba ujrzeli Trzej Królowie.

2. Siano pod obrusem

Ten zwyczaj wywodzi się jeszcze z czasów pogańskich i ma związek z dawnym świętem agrarnym. Jak nakazuje tradycja, siano należy położyć pod obrusem. Symbolizuje to narodzenie Jezusa w ubóstwie.

3. Wspólna modlitwa

Kolację wigilijną w polskiej tradycji postną rozpoczyna modlitwa i czytanie fragmentu Ewangelii wg św. Mateusza lub Łukasza, dotyczącego narodzin Jezusa.

4. Opłatek

Dzielenie się opłatkiem ze wszystkimi uczestnikami wieczerzy wigilijnej jest jej centralnym punktem. Gest ten symbolizuje wzajemne poświęcenie się jednych dla drugich i chęć dzielenia się z bliskimi owocami swojej codziennej pracy. Dzielenie się opłatkiem ma w zamyśle zbliżać i łączyć ludzi. Dawniej opłatki były wypiekane na plebaniach, w klasztorach i roznoszone po domach.

5. Dodatkowe nakrycie na wigilijnym stole

Na stole ustawiamy dodatkowe, wolne nakrycie, jedno więcej niż jest uczestników kolacji wigilijnej. Jest ono symbolicznie przeznaczone dla niezapowiedzianego gościa. Dla wielu z nas to wyraz pamięci o naszych bliskich, którzy są nieobecni, którzy nie mogli dotrzeć na wieczerzę np. zza

granicy. Puste nakrycie wyraża także pamięć o członku rodziny, który zmarł.

6. Świeca wigilijna

To symbol przychodzącego do nas Jezusa, a zarazem znak świadectwa wiary chrześcijańskiej wobec dzieci, rodziców, krewnych, przyjaciół i wszystkich odwiedzających dom.

Świeca jest symbolem Chrystusa jako Światłości świata.

7. Dwanaście potraw.

W zależności od regionu i tradycji rodzinnych, zestaw potraw wigilijnych jest różny, ale zwyczajowo na stole powinny znaleźć się wszystkie płody ziemi, a potraw powinno być dwanaście. Spróbowanie każdej ma zapewnić szczęście przez cały rok. Najpopularniejsze polskie potrawy to: kapusta z grzybami, czerwony barszczyk z uszkami, zupa grzybowa, karp (ryba) pod różnymi postaciami, kutia, pierogi z kapustą i grzybami, kulebiak, kompot z suszonych owoców.

8. Ubieranie choinki

Choinka jako „drzewo życia”, jest symbolem chrześcijańskim. Ubiera się ją w dniu, w którym wspominamy naszych pierwszych rodziców:

Adama i Ewę. Przypomina ona ludziom naukę o upadku i odkupieniu rodzaju ludzkiego - Bóg przywraca człowiekowi drogę do drzewa życia, którą utracił, czyli dar nieśmiertelności. Natomiast składanie prezentów pod choinką, jest naśladowaniem dobroci.

9. Wspólne kolędowanie

Dawniej kolędowanie polegało na wędrowaniu od domu do domu w przebraniach. Kolędnicy pozdrawiali gospodarzy, śpiewali i odgrywali różne scenki, a na koniec prosili o datek. Obecnie odwiedzanie domów przez grupy kolędnicze nie jest już tak powszechne, jednak śpiewanie

kolęd w rodzinnym gronie jest wciąż kultywowaną tradycją. Najpopularniejsze polskie kolędy

to min: „Cicha noc”, „Lulajże Jezuniu”, „Wśród nocnej ciszy”, „Bóg się rodzi”, „Dzisiaj w Betlejem”, „Przybieżeli do Betlejem” i wiele, wiele innych

9. Pasterka

Pasterka to uroczysta Msza Święta celebrowana o północy - z 24 na 25 grudnia. Odprawia się ją tak wcześnie, aby upamiętnić pasterzy, którzy jako pierwsi oddali pokłon Dzieciątku Jezus. Właśnie z pasterzami wiąże się nazwa pasterki. Pasterkę odprawia się we wszystkich kościołach katolickich. Zwyczaj ten pochodzi z Jerozolimy, dziś szczególnie uroczyste pasterki odprawia się w Jerozolimie i w Rzymie.

To najważniejsze tradycje i zwyczaje, które czynią nasze Boże Narodzenie wyjątkowym, rodzinnym i pełnym dobroci świętem. Pamiętajcie - symbole są ważne, bo tworzą naszą kulturę i tradycję, dlatego warto o nie dbać i je kultywować. Jednak dla mnie najważniejsze jest to, że rodzi się dzieciątko pełne miłości do nas ludzi, dlatego jesteśmy naprawdę wielkimi szczęściarzami.

A.D.

Historia kartki świątecznej

Dawno temu w Anglii mieszkał Sir Henry Cole. Był on znanym edukatorem, pierwszym dyrektorem Muzeum Wiktorii i Alberta w Londynie i współtwórcą angielskiej poczty. Był to człowiek bardzo ciepły i sympatyczny. Dlatego miał wielu znajomych, do których co roku wysyłał długie listy z życzeniami bożonarodzeniowymi.

Kiedy nastał 1843 rok tuż przed Wigilią sir Henry, chcąc uniknąć mozolnych godzin spędzonych na pisaniu listów, postanowił zmienić formę wysyłanych życzeń. Choć sam umiał ładnie pisać i rysować, to postanowił poprosić o pomoc zaprzyjaźnionego artystę, Johna Callcotta Horsley. Sir Henry Cole miał swoje własne wyobrażenie o tym, co powinno się znaleźć na takiej świątecznej kartce. Dlatego na obrazku znalazła się trzypokoleniowa rodzina, wznosząca toast za adresata życzeń oraz świątecznie – noworoczne życzenia, a po obu stronach znalazły się

ilustracje osób pomagającym ubogim w myśl motta „głodnych nakarmić, nagich przyodziać”. Kiedy ilustracja była gotowa, Cole i Horsley wykonali kilkaset kopii w umówionej drukarni, aby „Cole miał zapas życzeń na najbliższe lata”. W ten sposób dwaj przyjaciele z Londynu stworzyli pierwszą kartkę świąteczną na świecie. Gdy w następnym roku połączył życzenia bożonarodzeniowe z noworocznymi, kartki stały się bardzo popularne w Anglii. Pierwsze kartki wysyłane były jak listy w kopertach. Kosztowały 1 szylinga, to było sporo jak na tamte czasy. Wczesne wersje prezentowały zimowe krajobrazy, tematy religijne (szopki), kwiaty, sceny padającego śniegu.

Co się działo później z kartką świąteczną i skąd znalazła się w Polsce?

Projekt pocztówki bez koperty został zgłoszony podczas Niemieckiej Konferencji Pocztowej w 1865 roku, jednak propozycja ta została odrzucona. Dopiero w 1869 roku Emanuel Herrmann profesor ekonomii udowodnił, że ta forma korespondencji zaoszczędzi czas i papier. W październiku 1869 roku, poczta austro-węgierska wprowadziła do obiegu pierwsze karty pocztowe. Pierwsza kartka ilustrowana, została wysłana 16.07.1870 roku przez księgarza Augusta Schwarza z Olenburga. Początkowo karty pocztowe funkcjonowały w obiegu lokalnym, dopiero od 01.07.1875 dopuszczono je do obiegu międzynarodowego. Wysyłano je bez koperty. Według „Kuriera Warszawskiego” z 1881 roku, w Europie, w samym tylko 1879 roku rozesłano 350 milionów kart pocztowych. Dużą część z nich stanowiły pocztówki świąteczne. Na ziemiach polskich kartki świąteczne pojawiły się pod koniec

XIX wieku, najwcześniej na terenie Galicji. Nazwa pocztówka zaczęła obowiązywać w Polsce w 1900 roku, kiedy Towarzystwo Dobroczynności zorganizowało wystawę kart pocztowych, na której ogłoszono konkurs na polską nazwę dla ilustrowanych kart, dotychczas nazywanych widokami, pocztowymi kartkami lub widokówkami. Jury składające się z wybitnych językoznawców, członków redakcji Słownika Polskiego spośród 296 propozycji do drugiego etapu wybrało następujące: listewka, otwartka, pisanka oraz pocztówka.

Wygrała pocztówka, której autorem był późniejszy noblista, powieściopisarz Henryk Sienkiewicz.

Przełom XIX i XX wieku przyniósł modę na kartki robione ręcznie w zaciszu domowym. Cieszyły się one wielką popularnością, ale ich delikatna konstrukcja wykluczała wysyłanie pocztą, dlatego przekazywano je sobie osobiście. Z czasem powstał zwyczaj wysyłania kartek w kopercie zaklejanej z tyłu

dekoracyjną naklejką. Sprzedaż z odręcznymi życzeniami o wiele naklejek trudniły się instytucje bardziej oddaje wyrazy pamięci charytatywne przeznaczając utarg i szacunku oraz klimat świąt niż na pomoc biednym. Zwyczaj ten e-mail lub SMS. Oczywiście wiadomo, narodził się w Skandynawii, że najwyżej cenione są pocztówki a dokładnie w Danii i przetrwał świąteczne wykonane ręcznie, bo do czasów współczesnych. wkładamy w nie swoje serce, a o to

Obecnie dużo mniej ludzi wysyła kartki świąteczne życzenia, SMS-y i maile zastąpiły tradycję. Choć ja uważam, że warto o nią dbać, gdyż starannie wybrana pocztówka

Poniżej przykłady dawnych polskich pocztówek świątecznych:

Opracował: Andrzej Dechnik

Jak można ciekawie spędzić czas w zimę?

Oto moje propozycje:

- wyjść na spacer
- pojeździć na sankach
- pojechać na jakąś wycieczkę
- ulepić bałwana
- zrobić ozdoby świąteczne do pokoju
- przeczytać książkę
- coś ugotować

Aleksandra Szwedo

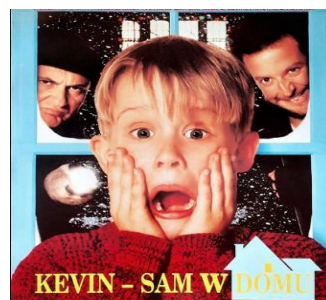
RECENZJA FILMU

„KEVIN SAM W DOMU”

Film "Kevin sam w domu" od lat wpisał się w filmowy repertuar Świąt Bożego Narodzenia. W tym roku minęło 34 lata od światowej premiery filmu, który zarobił ponad 477 milionów dolarów. Światowa premiera filmu odbyła się 10 listopada 1990 roku, a w Polsce 25 grudnia 1992 roku i od tamtej pory stanowi już element świątecznej tradycji.

„Kevin sam w domu”, to film który opowiada o chłopcu, który w święta został sam w domu, ponieważ jego rodzina wyjechała w podróż, zapominając o nim. Podczas samotnego pobytu w domu, Kevinowi przytrafiają się różne ciekawe przygody, m.in. napad złodziei na jego dom czy bohater w śmieszny sposób pozbywa się nieproszonych gości. Jako, że zbliża się okres świąteczny, chciałem wszystkim przypomnieć o tym filmie, ponieważ idealnie nadaje się on do obejrzenia w świąteczny wieczór z całą rodziną.. Choć zapewne większość osób zna ten film na pamięć, to i tak mało kto wyobraża sobie, żeby święta były pozbawione rozrywki dostarczanej przez tego niesamowitego ośmiolatka.

To historia opowiedziana ponad 30 lat temu, która nadal chwyta za serce i pozwala poczuć „magię świąt” i mimo tego że wiele razy oglądaliśmy ten film nie może go zabraknąć w zbliżające się święta

WOJTEK SZWEDO KL.8

Przepis na pierniczki

Składniki:

- ❖ 3 szklanki mąki pszennej np. tortowa lub uniwersalna - do 500
- ❖ 3/4 kostki prawdziwego masła - 150 g
- ❖ pół szklanki cukru drobnego lub cukru pudru - około 150 g
- ❖ 200 g płynnego, ulubionego miodu
- ❖ około pół szklanki śmietany kwaśnej 18 % - 150 g
- ❖ 4 żółtka jajek średniej wielkości
- ❖ 2 łyżeczki sody oczyszczonej
- ❖ łyżeczka kakao
- ❖ przyprawy: łyżka cynamonu; łyżeczka mielonego imbiru;
- ❖ po pół łyżeczki mielonych goździków, gałki muskatołowej, czarnego pieprzu, kolendry

Sposób przygotowania:

1. Podgrzej miód z masłem i przyprawami
W rondelku umieść 150 gramów prawdziwego masła. Wlej również 200 gramów płynnego miodu. Wsyp łyżeczkę kakao oraz wszystkie przyprawy korzenne. Rondelek umieść na palniku i ustaw małą moc. Całość podgrzewaj kilka minut do całkowitego roztopienia się masła. Słodki krem wymieszaj dokładnie.

2. Odstaw gotowy płyn do przestudzenia
Rondelek ze słodkim, korzennym płynem odstaw na bok do przestudzenia.

3. Połącz śmietanę z sodą

Pół szklanki śmietany kwaśnej 18% wymieszaj z dwiema łyżeczkami sody

oczyszczonej. Pół szklanki śmietany, to około 150 gramów. Śmietanę możesz zamienić na gęsty i kremowy jogurt naturalny.

4. W misce umieść mąkę, żółtka i bazującą śmietanę

W dużej misce umieść 500 gramów mąki pszennej. 500 gramów to około 3 szklanki mąki. Dodaj też cztery żółtka średniej wielkości jajek i śmietanę wymieszaną z sodą oczyszczoną.

5. Dodaj cukier i przestudzony płyn

Do miski z mąką, żółtkami i śmietaną z sodą dodaj też pół szklanki drobnego cukru. Na koniec wlej przestudzony, słodki płyn korzenny. Zawartość rondelka może być ciepła, ale nie gorąca. Ciasto na

pierniczki wymieszaj dokładnie łyżką. Będzie gęste i klejące, jednak po umieszczeniu go w lodówce, zrobi się idealnie plastyczne.

6. Po schłodzeniu ciasta, wycinaj pierniczki

Gotowe ciasto przykryj folią i odłóż do lodówki na minimum 10 godzin, a najlepiej na całą noc. Po nocy spędzonej w lodówce wyjmij ciasto z miski. Będzie miało strukturę plasteliny. Dłonie oprósz mąką a z ciasta uformuj kulę. Ciasto umieść na stolnicy lub na czystym blacie. Błat trzeba dodatkowo oprószyć mąką. Ciasto rozwałkuj na placek grubości minimum 6 mm. Możesz śmiało wycinać pierniczki grube nawet na 1 cm. Przy pomocy dowolnej foremki z wzorem wycinaj pierniczki.

7. Piecz pierniczki

Błazkę wyłóż papierem do pieczenia. Wycięte pierniczki układaj obok siebie na blaszce. Między pierniczkami zachować spore odległości, ponieważ pierniczki rosną w piekarniku. Po wycięciu pierwszych pierniczków zagniatą resztki ciasta, dodawaj kawałek świeżego i ponownie wałkuj na placek. Wycinaj kolejną porcję pierniczków. W ten sposób wykorzystaj całe ciasto.

Każdą partię pierniczków piecz na środkowej półce w piekarniku nagrzanym

do 170 stopni. Pierniczki piecz 12 minut. Po upieczeniu można je od razu wyjmować z piekarnika i układać na kratce do przestudzenia.

8. Przestudź i dekoruj pierniczki

Niezależnie od tego, czy Twoje pierniczki wycinane były na grubość 6 mm, czy też na grubość 1 cm czas pieczenia jest taki sam. Cieńsze pierniczki będą lekko chrupiące na brzegach i bardziej wypieczone. Te grube pierniczki będą idealnie mięciutkie, wręcz rozplływające się w ustach.

Po upieczeniu i przestudzeniu pierniczki są od razu gotowe do jedzenia. Przyprawy korzenne dobrane zostały tak, by pierniczki smakowały zarówno dzieciom, jak i dorosłym.

Jeśli chodzi o dekorację, to polecam posmarować pierniczki roztopioną, gorzką czekoladą. Wystarczy pół tabliczki gorzkiej czekolady roztopić z dwiema łyżkami masła. By uzyskać paski na pierniczkach wystarczy, że użyjesz do dekorowania pędzelka kuchennego.

Czas przygotowania: 30 minut

Czas leżakowania ciasta w lodówce: 10 godzin

Czas pieczenia: 12 minut

Liczba porcji: 100 pierniczków

Agata Szwedo, kl. 5

Drodzy Czytelnicy!

*Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia życzymy Wam dużo
zdrowia, radości i niegasnącej nadziei.*

Niech Nowy Rok 2025 przyniesie pokój, dobro i pomyślność.

Redaktorzy „Mini Żaczka” z opiekunem

Świąteczne wydanie gazetki przygotowali:

Nikola Iskrzak

Oliwia Femiak

Agata Szwedo

Aleksandra Szwedo

Amelia Żuraw

Andrzej Dechnik

Wojciech Szwedo

Opiekun gazetki: P. Sylwia Gawęł